

Stödmaterial för Prao i anpassad grundskola

Den här lärmodulen vänder sig till dig med elever som under sin tid i den anpassade grundskolan ska ta del av aktiviteter inom praktisk arbetslivsorientering.

Vi vet att erfarenhet och kunskap om arbetslivet förbereder eleven på vuxenlivet och underlättar övergången till anpassad gymnasieskola. Det här materialet kan vägleda er till ett mer systematiskt arbete med praktisk arbetslivsorientering. Genom samarbete och ökad förståelse för hur praktisk arbetslivsorientering kan ordnas skapas förutsättningar för fler elever att ta del av en undervisning som förbereder dem inför framtida val.

Till dig som leder arbetet

Den här lärmodulen är ett steg för steg-arbete med uppgifter som genomförs med kollegiet på skolan. För att nå ett ökat samarbete är det viktigt att inkludera all personal som arbetar med eleverna. Om det på din skola är ett litet kollegium kan det vara utvecklande att göra arbetet ihop med en annan skola.

Materialet kan användas för att arbeta med vid ett eller flera tillfällen. Arbetstiden är uppskattad till omkring fyra timmar.

Här finns en digital version på www.goteborgsregionen.se: [Prao i anpassad grundskola](#)

Förberedelser

1. Läs igenom materialet och titta på filmen för att få en bild av vad ni kommer att arbeta med.
2. Planera för hur ni utifrån era förutsättningar lägger upp arbetet.

Viktiga saker att tänka på:

- När ska ni arbeta med lärmodulen?
- Hur formas grupper på bästa sätt?
- Hur kan rummet möbleras för att underlätta växling mellan arbete i helgrupp och mindre grupp?
- Hur ska ni dokumentera? Förslagsvis väljs en sekreterare som noterar i en utskrivna kopia av pyramiden – finns att ladda ner på www.goteborgsregionen.se: [Prao i anpassad grundskola](#)

3. Skriv ut och plocka fram nödvändigt material.
 - Pennor och papper
 - Post it-lappar
 - Skriv ut pyramiden och processpilen (finns att ladda ner på www.goteborgsregionen.se: [Prao i anpassad grundskola](#))

Uppstart

I den här övningen kommer ni att läsa en kort text och sedan reflektera enskilt över vad praktisk arbetslivsorientering kan betyda.

Läs

Vi vet att erfarenhet och kunskap om arbetslivet förbereder elever på vuxenlivet och underlättar övergången till anpassad gymnasieskola. Det här materialet kan vägleda er till ett mer systematiskt arbete med praktisk arbetslivsorientering. Genom samarbete och ökad förståelse för hur praktisk arbetslivsorientering kan ordnas skapas förutsättningar för fler elever att ta del av en undervisning som förbereder dem inför framtida val.

Enskilt

Skriv ner vad du tänker på när du hör ordet prao eller praktisk arbetslivsorientering (spara lappen, den behövs senare)

Steg 1: Bakgrund

I den här övningen kommer ni först att titta på en film om vad praktisk arbetslivsorientering är och vad som gäller för anpassad grundskola. Sedan kommer ni att arbeta i fyra steg och varva mellan helgrupp och mindre grupp.

1. Titta på filmen och notera sådant som du tycker är viktigt.

I mindre grupper

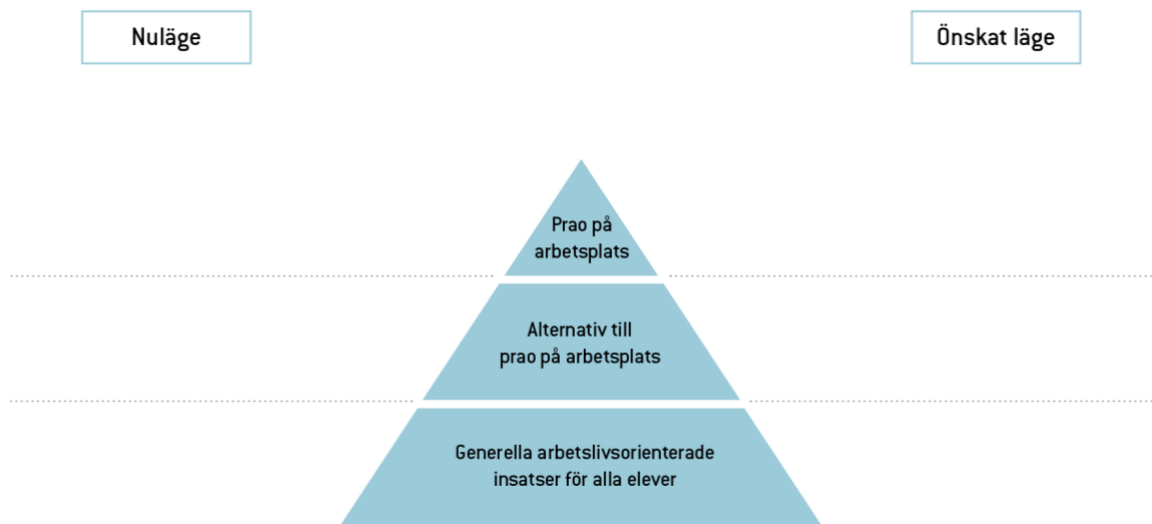
2. Dela med er av vad ni tidigare skrev om prao. Diskutera om några nya tankar har dykt upp?
3. Arbeta fram tre argument för varför prao är viktigt för elevernas utveckling och lärande.

I helgrupp

4. Dela med er av argumenten i helgrupp.

Steg 2: Nulägesbild

I den här övningen kommer ni att skapa en nulägesbild av ert arbete med praktisk arbetslivsorientering. Som stöd har ni pyramiden med dess tre rubriker. Ni kommer att arbeta i fyra steg och varva mellan helgrupp och mindre grupp.

I mindre grupper

1. Fundera över vad för arbetslivsorienterande aktiviteter ni gör idag. Skriv ner på post-it-lappar, en aktivitet per lapp.
2. Placera lapparna vid rätt rubrik till vänster om pyramiden under “nuläge”.

I helgrupp

3. Samtala om:
 - a. Vilka typer av aktiviteter gör ni idag?
 - b. Har ni en gemensam bild av arbetet på skolan?
 - c. Är ni överens om att de aktiviteter ni har placerat ut är arbetslivsorienterande?
 - d. I vilken rubrik i pyramiden arbetar ni mest idag?

I mindre grupp

4. Gå igenom den elevgrupp ni har idag. Placera ut elevernas namn vid rätt rubrik i triangeln – vilka gör vad idag?

Nu har ni skapat en nulägesbild, lägg den åt sidan ett tag och arbeta vidare.

Steg 3: Önskat läge

I den här övningen kommer ni att blicka framåt och resonera kring vad ni behöver göra mer av för att utveckla arbetet med praktisk arbetslivsorientering. Ni kommer att arbeta i fem steg och varva mellan helgrupp och mindre grupp.

I mindre grupper

1. Vilka aktiviteter inom praktisk arbetslivsorientering skulle ni behöva göra mer av? Skriv ner på post-it lappar, ett förslag per lapp.
2. Placera lapparna vid rätt rubrik till höger om pyramiden under "önskat läge."

I helgrupp

3. Samtala om
 - a. Vilka aktiviteter har ni fyllt på med?
 - b. Finns det rubriker i pyramiden som har få aktiviteter? Varför är det så? Går det att fylla på med fler?
 - c. Finns det rubriker i pyramiden som har många aktiviteter? Varför är det så?

I mindre grupper

4. Gå igenom den elevgrupp ni har.
 - a. Vilka elever skulle kunna göra vad? Placera ut deras namn i pyramiden.
 - b. Finns det elever som kan utmanas?

I helgrupp

5. Samtala om:
 - a. Har ni en gemensam bild av vilken rubrik i pyramiden som bäst passar elevernas utveckling och lärande?
 - b. Behöver ni göra justeringar? Vad finns det för anledningar till det?

Nu har ni gemensamt skapat utvecklingsområden – ett önskat läge – att arbeta vidare med.

Steg 4. Vägen till önskat läge

I den här övningen kommer ni att påbörja vägen mot önskat läge genom att diskutera vilka aktiviteter som behöver göras. Ni kommer att arbeta i två steg och varva mellan helgrupp och mindre grupp. Utgå från pyramiden och det arbete ni har gjort kopplat till nuläge och önskat läge i era diskussioner.

I mindre grupper

1. Samtala om:
 - a. Vad känns mest relevant att ta sig an utifrån elevernas behov? Välj ut tre aktiviteter och gör en markering på respektive post it-lapp som finns på pyramiden (under "önskat läge").

I helgrupp

2. Samtala om:
 - a. Vilka aktiviteter har fått flest markeringar?
 - b. Vad har respektive aktivitet för mål kopplat till elevernas utveckling och lärande?
 - c. Har ni en samsyn kring vilka aktiviteter ni ska ta er an? Om inte, diskutera er fram till några gemensamma mål.

Steg 5. Planera

Nu är det dags att planera för hur ni ska ta er till önskat läge.

Använd den här modellen för att planera för hur ni ska driva utvecklingsarbetet mot de mål som ni gemensamt har satt upp.

			Genomförande
<p>Nuläge Sammanfatta ert nuläge och skriv hur det är nu.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Önskat läge Beskriv önskat läge och sätt upp tydliga delmål.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Hur gör vi? Planera aktiviteter för att nå respektive delmål och vem som är ansvarig.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Utvärdering Bestäm när och hur utvärdering ska göras. Hur har det gått med respektive delmål? Behövs justeringar för att ni ska kunna ta er mot målen?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

1. Nuläge: sammanfatta nuläget utifrån steg 2
3. Önskat läge: Beskriv önskat läge utifrån steg 3 och sätt upp tydliga mål
4. Hur gör vi: Planera aktiviteter och ansvarig till varje mål.
5. Utvärdering: Hur har det gått? Behöver ni göra några justeringar för att ta er till önskat läge?

Nu har ni gjort en gemensam nulägesanalys samt en planering med tydliga mål för hur ni ska lägga upp ert arbete med praktisk arbetslivsorientering – bra jobbat!

För att ytterligare stärka arbetet rekommenderar vi att utvecklingen av praktisk arbetslivsorientering blir en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Kontakt

Om din skola behöver handledning kring hur ni kan utveckla arbetet med prao är ni välkomna att höra av er.

Lina Häger, projektledare Göteborgsregionen Utbildning

E-post: lina.hager@goteborgsregionen.se

Telefon: 031-335 50 22